Массе а мехний пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ШИНАРА, 24 август, 1976 шу. • № 103 (5614). • Мах 2-коп.

ШОЛЛАГIА ХЬУВКЪАМ ЧУЭЦАРА— ЛЕРТТIА КИЙЧО

Ка бола ялат чуийла бабинаб Нохч-Гlалгlайчен лаьтта леладераш. Планагlа даккха лаьрхlачул дуккхагlа ялат чуденан республика дукккха боахамага, бlарчага районаша. Ухх шерарча бокххача хьувкъамо а новкъоста Л. И. Брежнева Кубанерча лаьтта леладерашка дахьийтача письмое а чlоагlга дегаш айзаь болча республика юрта боахама кхахьегамхоша лаккара социалистически деккхараш тlаийнад. Пятилетка хьалхарча шера Нохч-Гlалгlайчен ялат кхедераш лаьрхlад. Дахьен амбарашка хьажкlаш дуген а лаьрхlаш 167 эзар тонн ялат чутасса. Из да юхъханна тlаийна хиннача социалистически деккхарел 12 взар тонн дуккхагlа.

Кхашкара комбайнаш тагаш сена массехь ди марта дац, бакъда массехь ди дальча юха йоллалургьа комбайнаш ялат чуэца: дуген хьажкlаш. Ка бола ялат чуэнача хана санна чуийлина, дерригга инзаш оарыагlдахьа, ерригача торонех пайда энаш чакхдаккха лерхl кхаш леладерашка шоллагlа хьувкъам чуэнагlга а.

Кхашкара балхех лоархlамерга бола из кампани сиха а лерттlа а кхиссаргга бlаштlехьдаргда, нагахьа санна хьалхгlе цу гlулакха кийчо йой, мел эшачун, мел доаначун ханнахьа терко йой, дlакхачоа шерашка а ух шера ка бола ялат чуэнан а боаьнча опытах шерра пайда а энаш кхочамбоацаран сихха дlа а дохаш бола вlаштlехьбоаккхе.

Хьажкlаш дуген чуэнагlга толаме дlагlоргда комбайнаш, трактораш, транспорт, кхыйола техника хина тоаяь хуле, трактористий, комбайнерий бола лерттlа леларгбоаш парна эша балха хьалаш кийчо.

Тlаийна лаххара деккхарш кхочамбацара ух шера 102 эзар тонн фуначьлъка хьажкlаш дуген чуэ дезаш я республика колхозаш соновзаш, тlаьхьа паччахьалкхенга дохка дезаш я 53 эзар тонн из ялат.

Колхозийн совхозийн кхашка кхачаш латт дика хьийкъа хьажкlаш, диза фийгаш дола дуга. «Путь к коммунизму» яхача Суржанский колхозерча Лебеденко Леонид жерге латтача механизированни отрядо дош деннад 280 гектар долча хьажкlий кхашкара хlара гектара тlара 70 центнерал кlезнгагlа йоацаш фуначьлъка хьажкlаш яха аьнна. Из деккхар дикка кхочамбергкхаларх цено йоацаш ба тахан отрада членаш. Ишттта дика хьувкъьяьлъ хьажкlаш «Лермонтовский» совхозерча Б. Матаевен Н. Гагаевен, «Авторитрский» совхозерча С. Чимаева, «Джалка» яхача совхозерча Х. Абдул-Межидовен, «Красный пахарь» яхача Шелковский колхозерча Я. Агаспарова, «Атагинский» совхозерча В. Ваганован Ш. Гойтемировен, ишттта кхыбарий механизированни отрядаша.

Хьажкlаш лелерера тlехьабусаш бан Шелковскин Гудермесскин районашнара дуга леладераш а. Ухх шера 25 эзар тоннах кlезнгагlа доацаш дуга чуда лерхl цар.

Кертера лаьрех деккар да ца йойташ а лоацанча хана а уж мила культурал чуэнар, тlаийна лаххара деккараш кхочаш а деш Дальен амбарашка алат чутосслга, кхочаш хиллад фу кийчелера lалашдар. Кхашка

СИЙЛЕ ХИЙА ЯХЬЕ КОТБАЬНАРИЙ!

ХЬОКХАМ ТЕЛ КОММУНИСТАША

Ух1ун шера шоллагІча кварталехь мехкарчу фермерийн пхьегІаршна юкъе дикагІа балха хьокхамаш лаьчар бахьан долаш Ерриг€ойсоюзни социалистически яхьь хьалхара мотт1ег яьккхай тІе мехкашта лехараша. Тхона хьожайн СССР мехкашъта промышленносто Министерствон мехкашта промышленносто болхлой профсоюзан централен комитетен кагара кара тела Цв1е байракх. Дукха за я бурдаьттараша ух тайпара бокхуш къаьсаргма толам па боаккха.

МагІалбикерча бурдаьттараш ишшта йокхучу къаьхьгама сийлагІча кхаьчаб КПСС XXV съезда соцамаш бахарх кхочушдеш, творчески, хьинар кхо1ун деш къаьсаргу бахьан долаш, коммунистан шоашта лаьлла я болаш.

Хьара ваьлагІа вола болхло коммун1ст ва МагІалбикерча бурун летт1ача балхой управленне. Дукха духьагІболча коммунисташа къаьсаргбогІу коммунистан лаьхьа, бурун тохьча балхой лоарлаьмгІарча участкашка. Еррига€ бурун тохьча кхаьча социалисташа юкъе. Ухьаьа керттера за хьинарча къаьсаргме коммунисташа шоашкара хьокхам телаш чаьлар, лаькна хьокхама бурун—летт1ааш хьалхаька лаьтта бекхтохкаме лехараш кхоачашъера оашагІа а боаккъаш.

Тхо бурун летт1ааш коллективе хьалхкийнаб1а дика болх м1ехшТехьбаккха хоьш, шоу хуггалдеча болхлоуьте кхетта бала хьаж дукха хьогІаболх. Царна юкъе ба эт1ара хьалха коммунистан бурун тохара мастераш мокхочтий А. Я. Сальников, Г. Ш. Хантемиров, И. А. Галаев, Г. Г. Похлазе, И. А. Атарщиков, инженераш М. Д. Х. Дудаев, М. У. Холчоев, З. И. Мамилов, Б. А. Льянов, А. И. Кусков, кхыбараш.

Коммунист Г. Г. Похлазе керте латтача бурун тохача бригада коллективо лаьхьаха шера «СССР мехкашта промышленносто дикагІчохь пропаганда а сийлаш тІа яьккхай лина къаьсаргма хьокхамаш лаьчар бахьан долаш. Ухь шера а дика къаьхьг ца коллективо. Уьхьаь массанна хьокхам лучу тІехкина бокх бу коммунистан болча бурун1аттараша. Я. И. Мусаева, Н. Л. Бычкова.

ЙайлагІча пятилеткагІа «КПСС XXV съезда сийна тІеч1йаь хьокха а бекхбаь шаьш дукхаха дьалха лиина ихонашдиир коммунеста А. Я. Сальникова кулгалеча бурун тохача бригада коллективо. Ухьа шера шоллагІча квартале бурун дегтача бригадашта юкъерча социалистически яьхь «Трозне@» объединен шоллагІа монтиг яьккхай бу бригада. Ух шера вохХ1 бетта 1854 метр бурун техаш ло. Планица тайпана 1410 метр хьал юх. Аллха хьалхерча ах шера бригаде кхоьЙ 263 заьа сома мырта тайп-тайпара хІаьмаш. Пайдаеча бехкаш а лаьчаш кхочаьнаб 85.5 процентга.

Ухьаьа социалистически яьхь хьалле лелаю коммунисташа. Уж бу коллективе хьинар кхо на деш къаьсаргаш, хьокха а ІаІмнга дикача гІулакхашца коллективе хьокхам телараш. Ишшта, партгруппог шоашкара. Горбовна смена хІара дийнаьъа балха лекхараш 110 процент кхоачашъу. Ишшта бригада балха хьалле лелаеш бу хьаьсгама листока разнастор волабурун тохачун г1ончча В. П. Паньков. Дика болх беш ва коммунист вола электромонтер И. А. Акбиев а. Ух1а коллективе болх беш хьалхий на ва хІаьа ВЛКСМ МагІалбикерча горкома секретарола болх бе Цаьрига. Хьинарча лелаш къаьнача гІулакхий лира моастагІа ше волга ІІагойта вола. Кхона специалист М. Х. Плиев а.

Ух1у шера шоллагІча квартале вай республикерча бурун—летт1ача, бригадашта юкъе ныжача социалистически яьхь хьоаделга мотт1ег яларца бетгалбаьккхаб коммунист Г. Ш. Хантемиров начальник волча бурун тохача бригада коллективо массарел, хьалха хьалла1ьдар Г1ронзина химический кхайкхарг, бергера бурун1аттараш тІахьийлар хІара дийнахь, хІара балха дахьке лелаяхира дикал йолаш къаьсаргма хьокхам телараш. Уьхьа керлача тайпара социалистически яьхь лелаеяра ваш1ат1ехьоаккхаш дукха бохучаккхбаьккхаб бригада партгруппера М. Дзейтова. Цо торо енна бригада коллективе лаккхера мила тІоаннаеяра мехкашта лаьхьара йолаш кІоаргга скважина хьинар хьалла та толама бурун тоха яккха.

Цу коллективо лаьча кхайкаралех бурун тохача балхой управленне еррига€ бригадашка, цехашка, кхидолча доаккъошка шерра пІаьяьжай шоашкара хьокхам телаш чаьлар, лаькна хьокхама бурун—летт1ааш хьалхаька лаьтта бекхтохкаме лехараш кхоачашъера

Идеологически болх-цхьан комплексгIа

МАССЕ ОАГIОРАХЬАРА КХЕТАБЕ БЕЗА НАХ

Парте XXV съезда решенешка а «Белорусце партийни организацие идеологически вопросаш хьакхаерзар хьакхедаран бечи бадха хьакъеъаруьна» КПСС ЦК-ан бахаче наха идейно - политически, интернациональни, атеистически къастам «IоагIаргIа балара, кадрашпара болх тоабара, республике боахамаи культурен дегIахьулар дуьхьа дечи кулгаш ла боярам лаккбара дакъеърер областной партийни организасце декхарар дийнача парте оборон Х пленуми социалиста а хьежка партийни организашеца шоай нисаш тIадерзаду идейно - кхетам балара декхарар комплексно кIоачашаш цхьана тарду къаьсгIамойл бахача наьхен марксистске-ленински мировоззарен, коммунистически морал, дIехо вашеческинародни, цIе образователь культурини боярам айбелга, профессионални гонзел лакъьера.

Маркстхамах - ленин и э м а х ъаьхул советски сана духовни дунен «IоагIа лард, цун идейни, къаьсгама, нравственни омалашт дегIайоаIIнаIга, Цу дуьхьа хIинз эгIара «IоагIаргIа доархIам бу политически деятельность а цхьаьнакхетам бина, цун образователь культурини боярам айбелга, профессионални гонзел лакъьера.

Маркстхамах - ленин и э м а х ъаьхул советски сана духовни дунен «IоагIа лард, цун идейни, къаьсгама, нравственни омалашт дегIайоаIIнаIга, Цу дуьхьа хIинз эгIара «IоагIаргIа доархIам бу политически деятельность а цхьаьнакхетам бина, цун образователь культурини боярам айбелга, профессионални гонзел лакъьера.

Массе метте цаI долчаш политдийкъа партийни съезда решенешта пропаганда еча хьанера дакъа доаш политдийкъа партийни семинарашкахь дIахIоттабеш болча 1565 кулгалдена болхлочо.

Докладчикаш, политинформатораш, агитатораш производстве наькъа юкъарчаьлдоашкахь бувзабеллаш хилларо торо ду берригаш а хIинз бан дашна бола къаьсгамхой политически шинтера кIал лаца, идейно - кхетама болх хьалхашка латта декхар кхоачашдара гIаберзабаьш хьалдаьлен дезабер.

«КПСС XXV съезда решенешца дувзаленнаха партийни дешнаш декларай къаьсгабарна» КПСС ЦК сомагIа хьежка гIулакхаш чакхгоах партийна комитеташа коммунистически партие боацаринн массенстско - политически образование дIахо дегIайоаларга, дешнара чулоашам тоабара, цун теоретически боарам айбара.

Уьх шера май бетта коммунистически къаьсгама цколай пропагандистиI Iилма - практически конференци яьй «Коммунистически къаьсгама цкола дIахIоттабеш XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта экономически нравственни кхетам балара дакъера цIа доахIама» яхаш темга а йолаш.

Теоретически конференци хIинай Октябрьски Революце орден а съезда «Красной звезда» яхача машинаш еча заводе «Къаьсгамхошта социалистически интернационализман советски патриотизмаи уйлаца кхетам балар — коммунистически кхетам балара бIарчча цхьа дакъа» яхача темах лаьца.

«КПСС XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта коммунистически кхетам балара юртарна бита культура лакхьара декхарашо яхаш темга а йолаш теоретически конференци яьй Урус-Мартанован районе. Конференце доклад бир КПСС XXV съезда делегата, Социалистически Къ хьегIма Турпала, парте райкома хьалхарча секретара А. Д. Катермакова.

Дийкъана дешара шера 36 хьалха университет яр республика райониашка болх беш делеца вагIаш II эзар совгIа саг а йолаш.

Таханарча денах лаьца ъаьчча, дешара эгIара массови форма я КПСС XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта общество дегIайоаларга проблемаех лаьца еш йола общественно - политически чтение. Республикерча 32 кулгалторе ю хIинз. Чтенеш доархIамерIен пайданаIена. хулийт, эгIара хьалха, деша бигIарнаш да хьалдаьлча къамаьлар дIа кома инструктор. «Хьара балха денна — дикала Знак», «Хьара къайна — дикала Знак» яхаш денна а йолаш лелочаш «Хьара балха денна — дикала Знак» яхаш денна а йолаш лелочаш политинформатор 14 эзар агитаторех.

Массе метте цаI долчаш политдийкъа партийни съезда решенешта пропаганда еча хьанера дакъа доаш партийни комитетий докладчикаш болча 1565 кулгалдена болхлочо.

Докладчикаш, политинформатораш, агитатораш производстве наькъа юкъарчаьлдоашкахь бувзабеллаш хилларо торо ду берригаш а хIинз бан дашна бола къаьсгамхой политически шинтера кIал лаца, идейно - кхетама болх хьалхашка латта декхар кхоачашдара гIаберзабаьш хьалдаьлен дезабер.

«КПСС XXV съезда решенешца дувзаленнаха партийни дешнаш декларай къаьсгабарна» КПСС ЦК сомагIа хьежка гIулакхаш чакхгоах партийна комитеташа коммунистически партие боацаринн массенстско - политически образование дIахо дегIайоаларга, дешнара чулоашам тоабара, цун теоретически боарам айбара.

Уьх шера май бетта коммунистически къаьсгама цколай пропагандистиI Iилма - практически конференци яьй «Коммунистически къаьсгама цкола дIахIоттабеш XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта экономически нравственни кхетам балара дакъера цIа доахIама» яхаш темга а йолаш.

Теоретически конференци хIинай Октябрьски Революце орден а съезда «Красной звезда» яхача машинаш еча заводе «Къаьсгамхошта социалистически интернационализман советски патриотизмаи уйлаца кхетам балар — коммунистически кхетам балара бIарчча цхьа дакъа» яхача темах лаьца.

«КПСС XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта коммунистически кхетам балара юртарна бита культура лакхьара декхарашо яхаш темга а йолаш теоретически конференци яьй Урус-Мартанован районе. Конференце доклад бир КПСС XXV съезда делегата, Социалистически Къ хьегIма Турпала, парте райкома хьалхарча секретара А. Д. Катермакова.

Дийкъана дешара шера 36 хьалха университет яр республика райониашка болх беш делеца вагIаш II эзар совгIа саг а йолаш.

Таханарча денах лаьца ъаьчча, дешара эгIара массови форма я КПСС XXV съезда решенешка хьежка къаьсгамхошта общество дегIайоаларга проблемаех лаьца еш йола общественно - политически чтение. Республикерча 32 кулгалторе ю хIинз. Чтенеш доархIамерIен пайданаIена. хулийт, эгIара хьалха, деша бигIарнаш да хьалдаьлча къамаьлар дIа кома инструктор. «Хьара балха денна — дикала Знак», «Хьара къайна — дикала Знак» яхаш денна а йолаш лелочаш «Хьара балха денна — дикала Знак» яхаш денна а йолаш лелочаш политинформатор 14 эзар агитаторех.

УДОБРЕНЕШИ ХЬУВКЪАМИ

Дийнина хIаманаш кхабара хьалаш — цар хьувкъам лакъа хуьрхIилара керттера фокгор. Аьйкъ шиъ дуьра гIа хьа кхаъ гIаттара. Хьа шера лакхбе гIертлига совнаIга къаьсгар марк кхы хIама эш. Хий дехьача лаьттан бераг совлакхаргда хоадамболлаш яра удобренеш я. Шорта удобренеш ух хIинз хIй дехьача дерригача лаьттата кхоачам балда уьх хIама эш. Цига шера гIатара тIара дашнача 35—40 центнер ка болча ялта хьувкъам кхы лакхбаш йиш йоазш баш. Цхьашболча участкашкара 50 центнер соагIа дашнад ялат хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 635 гектар лоаш ер лаьттан хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 1100 гектар лоаш лаьттан хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 1100 гектар лоаш лаьттан хIара гектара тIара. Ленина цIерагIа колхозе 1100 гектар лоаш лаьттан хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 635 гектар лоаш лаьттан хIара гектара тIара дашнача 35—40 центнер ка болча ялта хьувкъам кхы лакхбаш йиш йоазш баш. Цхьашболча участкашкара 50 центнер соагIа дашнад ялат хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 635 гектар лоаш лаьттан хIара гектара тIара дашнача 35—40 центнер ка болча ялта хьувкъам кхы лакхбаш йиш йоазш баш. Цхьашболча участкашкара 50 центнер соагIа дашнад ялат хIара гектара тIара. «Путь к коммунизму» яхача колхозе 1100

Доазол дехьара

ДУНАЙ БЕРДА ЙИСТТЕ ЛАТТА ОБЕЛИСК

РУМЫНСКИ ХАЛКъА КъАМАН ЦIЕР-ФАШИСТСКИ IАЗАПАХ МУКъА ДАЬККХА ДЕНОШ

Лоамашта юккъе гIолла гIолаш — отташ болача наькъа аьдда оагIорахьа куора - хIинболадаьв ловда Дунай. Аьтта оагIарахьа пхи бовкъашгаргIа я тIедхийта латт лоаман чIоргашца. Цу мотиг ашка. Карпатийн Балканийн лаххача лоаматта юккъе гIолла чакх а йийкхе, дунен гIа эттара хозагIа йолчу «Южкез цаI — Аьш ха. коралларш — хьаххулийн низ болча хиво. Наькъа шинна а оагIорахьа яздаш ю юрташ, гальашен эпай мучкватташен хьуладь цIенош, комиссий сонийн бешамаш. Цкъа «Іоаррга лоаманта юккъегIолла чубодаш, тIакхха юха а хIигахьа латташ болл а пикъ. Дробета Турну-Северин яхача города юхехьалъача метте аьрдехь дIаласт хиЙ, хIаьта пикъ лоаманта юккъе гIолла чубодаш, тIакхха, гIехьхьаргIола: а теха: тха бIаргIаттa хьалхашка хьоттаво по сийлахьбонхча монумент: городе чубодаш ницкъ лорабеш волиш сайна латтача герз карарча болхлочун моакхаза кхерах яь статуя.

1944 - шера августе тIом латтар ухаза. Юха ца къобалаллун тIадоагIача Советски Эскара низо гIелъашка кхувбаш долхэ немецко-фашистски эскара лоькъош лоамашкара вакъашш тIалъвша сихлина дар шоай черттера низаш йьшка гIЭС коллективо ер шу хьалоллелечу денз шоаш тIеайнча деххарел соагIа ши бIаьн ах бIаьн миллион кхолларг-салват электроэнергин еннай мехка. Из вашtIехьдаьнна хIара турбина эксплуаташонни низ советски специалисташца ихьана 12 эзар киловатт лакхбар бахьан долалш.

«Хьаха технически боахамен болххлочунгара цхьа рационализаторски предложенеш яхаш девза а йолаш, экономически эффективность, лакхбар духхьа яьржача социалистически вашца хьежаш. Цу хIинца, северокни комунистица бьча тIахьехьмагIа. румынски салгата новкъостаа яьккар машиннаькъа мастерскешкирча, кемаш тоадеча заводера, городе кхача предприятешкирча боллхой герз карга доло отрязаш. Дог1а ешина тIадетташ яхорг коллашхьа а оконпинка кхачен патронаш тIакхуьхар ехаллачел бернашен.

Дуккха барш болбир городе да тIадоагIа наькъашу хоралеча. Цьхьбаьхьа патриоташен тIехьара тIакхуьш болгIача советски тIемахошен болатобж-моарзагIана юкъе берзабьча гитлеровщинга чIоже хьалха магIанар, гера Іо ца диллаха баргбоагача кхоначбир уж. Турналий сийна городе чубодаче керттера- навкъа йистте хьалъатгар северникски коммунистагIен классера гIоллярча шоай . вежарашка кулгIкхоададдьа сийлахьа севетски тIемахоата-кортатех.ьлъе йьхарашен деттIа памятник.

—Цу шера деношкарча северински коммунисташта эттара дикагIа дола памятник хургда, — йоаь РКП Мехединцки укома секретаев К. Матея, — кхъьегача кулгашца хьалъа социализм. вай халкъаьа вашагIувьалолийтан кола доттагIаи, тхьона лелазу гIулгIахаш. Уж гIулакхаш тIоарla хилара тешал деш дола тIамаш корадоагIарга тха города масс.е меттера: советски оборудования а отташ кийчьыьна вагонаш еча заводера а, социалнзма шерашка йоккха йоаш ремонтни мастерской хиначача хьалъатгача судоверфера а. цеплюлозно - кальата комбинатера а...

Дlаяхача пятилетка шераш ка 2.300 соагIа хIаиларгар тайпара йоаь, СССР - машиннаькъашка геттара дика моагеш тIаййца вагоаш яхкийтай СССР-е «Меза» яхача северникски вагоаш еи заводо. Тха судоверфе ерригача экспортни продукцех 60 процент соагIа яр. — йоаь дlахо К. Матея. — СССР-е йоаь. Цуканча йордани тIеи долхача хиш тIеи гIолла советски бIяркех тIа а ягlаш иск деш дел северински кеманш дераша хьалъ кеманш. Тха промышленносты чIоагIга деrlаяха йоаьлаьр СССР-о технически новкъостаа а деш хьалъь кIайка ксанlаГарадо яха йоккха гидроэнергетически комплекс болх бе йоаьлаийтачуд тIехьаrlа. Тха городо хилдеяна культурни сферамаш лелазу, шуи мехканца. Масала, дукха ха йоаццаш ужаза чIоагIга тоа дом, бIаьнан концерт оттаьур Грузински ССР искусствай заслужени деятела Г. Картвелишвили кулгалаена. «Анси» яхача гуржий ансамбло.

23-на августера цIейна башха-дикача кхъьегама толамашца цакъобоп: северинцаш. «Лыжа конкlаГараш» яхача ГЭС коллективо ер шу хьалоллелечу денз шоаш тIаййача деххарел соагIа ши бIаьн миллион кхолларг-салват электроэнергин еннай мехка. Из вашtIехьдьаннад хIара турбина эксплуаташонни низ советски специалисташца ихьана 12 эзар киловатт лакхбар бахьан долаш.

«Хьаха технически боахамен болххлочунгара цхьа рационализаторски предложенеш яхаш девза а йолаш, экономически эффективность, лакхбар духхьа яьржача социалистически вашца хьежаш. Цу хIинца, северокни комунистица бьча тIахьехьмагIа. румынски салгата новкъостаа яьккар машиннаькъа мастерскешкирча, кемаш тоадеча заводера, городе кхача предприятешкирча боллхой герз карга доло отрязаш. Дог1а ешина тIадеттташ яхорг коллашхьа а оконпинка кхачен патронаш тIакхуьхар ехаллачел бернашен.

Дуккха барш болбир городе да тIадоагIа наькъашу хоралеча. Цьхьбаьхьа патриоташен тIехьара тIакхуьш болгIача советски тIемахошен болатобж-моарзагIана юкъе берзабьча гитлеровщинга чIоже хьалха магIанар, гера Іо ца диллаха баргбоагача кхоначбир уж. Турналий сийна городе чубодаче керттера- навкъа йистте хьалъатгар северникски коммунистагIен классера гIоллярча шоай . вежарашка кулгIкхоададдьа сийлахьа севетски тIемахоата-кортатех.ьлъе йьхарашен деттIа памятник.

—Цу шера деношкарча северински коммунисташта эттара дикагIа дола памятник хургда, — йоаь РКП Мехединцки укома секретаев К. Матея, — кхъьегача кулгашца хьалъа социализм. вай халкъаьа вашагIувьалолийтан кола доттагIаи, тхьона лелазу гIулгIахаш. Уж гIулакхаш «Іоаr